

rente er påkrævet af administrative og af forståelsesmæssige grunde og for at hindre forvridninger mellem forskellige lånetyper.

Den markedsrente, der danner grundlag for fastsættelse af den mindste rentefod, der friholder for skattepligt, måles som den gennemsnitlige effektive rente af nærmere angivne obligationer, der noteres på Københavns Fondsbørs.

Dette rentegennemsnit i en periode i november/december og en i maj/juni danner derefter grundlag for fastsættelse af mindsterenten i det følgende halvår. Reglen er udformet således, at mindsterenten ved et renteniveau på 10-11½ pct. kommer til at ligge mellem 1,2 pct. og 2,4 pct. under den målte markedsrente.

Ved lavere renteniveau indsnævres dette spænd, og modsat udvides det ved højere renteniveau: Måles markedsrenten f.eks. til 11,00 pct. p.a., vil mindsterenten blive 9 pct. p.a. Det forhold, at mindsterenten således ligger et stykke under det konstaterede markedsrentegennemsnit har følgende baggrund: Der vil typisk være forskel på markedsrenten på lån med forskellig løbetid. Der er således en tendens til, når markedsrenten for 20- og 30-årige obligationer f.eks. er ca. 11,25 pct. p.a., så er markedsrenten for fordringer med kort løbetid på 2-5 år måske på f.eks. 9,5 pct. p.a. Hvis man derfor forsøgte at fastsætte mindsterenten meget tæt op mod den registrerede markedsrente, ville man risikere, at fordringer med kort løbetid, f.eks. de 2-årige statsgældsbeviser, skulle udstedes med så høj en pålydende rente, at kursen ville være over pari. Herved ville man i realiteten give anledning til, at fordringer udbydes med indbygget kurstab, i stedet for indbygget kursgevinst. Dette forhold kunne have effekt på rentedannelsen i retning af stigende markedsrente.

Når mindsterenten fastsættes for et halvår ad gangen, er det navnlig af hensyn til de mange personer og virksomheder, der - uden at have nær og direkte berøring med de aktuelle forhold på børsen - fra tid til anden udsteder eller modtager pantebrev eller gældsbeviser i anledning af ejendoms-handler eller lignende. Det er overfor sådanne personer og virksomheder af meget stor vigtighed, at der er rimelig let adgang til at kende vilkårene for den skattemæssigt acceptable forrentning. Der er derfor behov for en vis stabilitet i mindsterenten. Samtidig er der i denne forbindelse et stort behov for, at mindsterenten ihvertfald i den periode, hvor lovforslagets regler skal indarbejdes, ikke overstiger den rente på 9 pct. p.a., der meget hyppigt anvendes i sælgerpantebrev ved ejendoms-handler.

Mens der således er et væsentligt behov for stabilitet ved fastsættelse af mindsterenten, er der også et behov for fleksibilitet. Hvis markedsrenten ændrer sig betydeligt, tilsiger formålet med kursgevinstdelingen, at også mindsterenten må justeres. Falder markedsrenten, er det væsentligt, at kravet om mindsterenten hurtigt kan følge med nedad for at undgå emissionskurser over pari. Stiger markedsrenten væsentligt, må mindsterenten følge med op, hvis formålet med ordningen skal tilgodeses. Det er imidlertid vigtigt, at kravet til en højere mindsterente kun indføres med passende varsel.

I lovforslaget er der derfor indføjet en særlig regel om opregulering af mindsterenten, hvis markedsrenten stiger med over 2 pct.-point. Forhøjelsen sker da med et varsel på ca. 1 måned, mens nedsættelse af mindsterenten kan slå noget hurtigere igennem. Den udløses, hvis markedsrenten falder med mere end 1 pct.-point.

Ved bedømmelsen af virkningen af et sådant krav til mindsterenten, er det vigtigt at holde sig for øje, at det navnlig har betydning for fordringer med en vis løbetid og fast rente. Det drejer sig om de typiske anlægsfordringer, hvor der hidtil normalt har været skattefrihed for kursgevinster.

Reglen vil således ikke ramme de fordringer, der opstår ved næringsomsætning af varer m.v. Kursgevinster og -tab på sådanne fordringer skal i forvejen medregnes ved indkomstopgørelsen efter reglerne om næring. Endvidere vil fordringer med variabel rente typisk opfylde mindsterentekravet. Formålet med at aftale en variabel forrentning er netop normalt at sikre, at kursen er stabil og meget nær pari. Lovforslaget rummer en særregel om variabelt forrentede fordringer. Denne særregel skal sikre, at de ikke omfattes af beskatning efter mindsterentereglen, hvis de opfylder de nævnte hensyn.

Særligt for indekserede fordringer bemærkes, at krav om en mindsterente af samme højde som for sædvanlige ikke-indekserede fordringer vil være urealistisk.

For de i dag kendte typer af indeksobligationer udstedt af realkreditinstitutter foreslås det derfor, at der skal gælde en mindste pålydende realrente på 2½ pct. p.a. Samme mindsterente skal gælde for visse indekserede indlån i pengeinstitutter. For øvrige indekserede fordringer skal derimod gælde den almindelige mindsterente. Det vil nok i praksis betyde, at der næppe udstedes mange indekserede fordringer bortset fra de ovenfor nævnte.

For indekserede indskud i pengeinstitutter foreslås det i lighed med de gældende regler, at et pengeinstitut kun har fradragsret for indeksopskriv-